

Svečano obilježena 100. obljetnica Fakulteta kemijskog inženjerstva i tehnologije

Dana 10. listopada 2019. Fakultet kemijskog inženjerstva i tehnologije Sveučilišta u Zagrebu (FKIT) svečano je obilježio 100 godina postojanja. Obilježavanje je održano u večernjim satima u Muzeju za suvremenu umjetnost (MSU) u Zagrebu pod visokim pokroviteljstvom predsjednice Republike Hrvatske Kolinde Grabar Kitarović i Vlade Republike Hrvatske.

U svojoj stogodišnjoj povijesti FKIT je dao mnogobrojne znanstvenike, a svakako je najznačajniji Vladimir Prelog, hrvatski dobitnik Nobelove nagrade za kemiju i profesor na FKIT-u, koji je u svojem radu naglašavao da bez mobilnosti i suradnje nema napretka, a začetak je i prijenosa znanja prema gospodarstvu. FKIT je dao i jedinu rektoricu u 350 godina povijesti Sveučilišta u Zagrebu, prof. emeritu Helenu-Jasnu Mencer.

Program je započeo izvođenjem himne Republike Hrvatske "Lijepa naša", nakon čega su uslijedili pozdravni govori dekana prof. dr. sc. Tomislava Bolanče i rektora Sveučilišta u Zagrebu, prof. dr. sc. Damira Borasa.

Prof. Bolanča je u svojem govoru naglasio važnost intelektualnog vlasništva i ocijenio da će se hrvatska industrija dići samo dobrim školovanjem, čime će se smanjiti razlike u hrvatskome društvu. Napomenuo je da iako trenutačno izgleda kao da nema kemijske industrije, ona je ipak temelj farmaceutske, naftne i prehrambene industrije. Podsjetio je da je Fakultet vlasnik *spin-off* tvrtke *Comprehensive Water Technology – CWT*, prve tvrtke koju je osnovalo Sveučilište u Zagrebu. Tvrtka se bavi obradom vode za piće i otpadnih voda poput fizikalno-kemijske analize vode, razvoja novih tehnologija, projektiranja, nadzora i puštanja u pogon postrojenja za obradu voda i ispitivanja kvalitete vode i gospodarenja vodama.

Prof. Damir Boras, rektor Sveučilišta u Zagrebu, složio se da je kemijska industrija gotovo nevidljiva te istaknuo da je Sveučilište vidi i da je FKIT jedna od najznačajnijih sastavnica Sveučilišta u Zagrebu. Napomenuo je da od 2012. godine država nije povećala financiranje infrastrukture Sveučilišta te da danas čak 92 posto sredstava odlazi na plaće zaposlenika. Izrazio je žaljenje zbog negativnih napisa u medijima o Sveučilištu u Zagrebu, koje je ipak najsnažnije sveučilište u Hrvatskoj i koje se nakon tri godine na prestižnoj Šangajskoj listi najboljih svjetskih sveučilišta za 2019. godinu ponovno našlo između 401. i 500. mjesta.

Akademski zbor "Vladimir Prelog" potom je, pod ravnanjem umjetničke voditeljice Ive Juras, izveo tri pjesme iz projekta "Black Music Tribute":

- Ukuthula (Mir) (Trad. Zulu / ad. André van der Merwe)
- Wana Baraka
(Religiozna pjesma iz Kenije / ar. Shawn Kirchner)
- Tula sizwe (Tiho budi, narode...)
(Trad. Xhosa / transkr. i ad. Iva Juras).

U dvije skladbe solistica je bila Ivana Galić, dok je uz djembe bio Boris Beštak.

Nakon glazbene točke uslijedio je razgovor s prof. emeritom Helenom-Jasnom Mencer, jedinom ženom rektoricom Sveučilišta u Zagrebu te s dr. sc. Krunoslavom Kovačevićem, posljednjim doktorandom nobelovca Preloga iz Hrvatske. Prof. Mencer se ukratko prisjetila okolnosti koje su dovele do njezina imenovanja na mjesto rektorice Sveučilišta i koji su sve pomaci napravljeni na Sveučilištu za vrijeme njezina mandata. Dr. Kovačević je iznio osobna iskustva u radu s nobelovcem Prelogom te je ujedno istaknuo značaj Preloga i njegovih mlađih suradnika na razvoj Sveučilišta u Zagrebu, Istraživačkog instituta tvornice PLIVA i Instituta Ruđer Bošković.

Uslijedili su zatim razgovori s prof. dr. sc. Mirom Petrović, zaposlenom na institutu u Gironi (Španjolska), s prof. dr. sc. Ernestom Meštrovićem iz tvrtke Xelia d. o. o., s g. Davorom Mayerom, članom Uprave tvrtke INA-Industrija nafte, d. d. i g. Davorom Žmegačem, predsjednikom Uprave Petrokemija d. d., Kutina. U svim razgovorima istaknuta je važnost i kvaliteta FKIT-a u školovanju stručnjaka za najzahtjevnije poslove u znanosti i gospodarstvu posebno u kemijskoj i farmaceutskoj industriji.

U predasima razgovora, studenti su u tri dijela izveli scenski prikaz "Kako je Prelog tražio mentora?", u kojemu su na duhovit način prikazani najvažniji uspjesi kemičara iz Hrvatske i profesora FKIT-a, povezanih s hrvatskim nobelovcima Prelogom i Ružičkom.

Nakon završnog obraćanja prof. dr. sc. Tomislava Bolanče, Akademski zbor "Vladimir Prelog" izveo je studentsku himnu "Gaudemus igitur". U predvorju MSU-a, uz prigodni domjenak, uslijedila je dodjela nagrada i priznanja tvrtkama i pojedincima za istaknuti doprinosi i suradnju s Fakultetom kemijskog inženjerstva i tehnologije te najboljim studentima diplomskih studija u ak. god. 2018./2019. Održane su i izložbe radova studenata Likovne akademije u Zagrebu i izložba fotografija Matka Meštrovića, studenta fotografije u Ljubljani.

Sudionicima su na kraju podijeljeni primjerci novoizdane monografije "100 godina Fakulteta kemijskog inženjerstva i tehnologije" ispunjene člancima, životopisima, podatcima i fotografijama iz bogatog stogodišnjeg života te ustanove.

Zdenko Blažeković